

Motion till riksdagen 2011/12:Ub11

**av Rossana Dinamarca m.fl. (V)
med anledning av prop. 2011/12:133**

Nya myndigheter inom utbildningsområdet m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2011/12:133 Nya myndigheter inom utbildningsområdet m.m.

Motivering

Det kan finnas fördelar med att renodla de berörda myndigheternas uppdrag och att skilja tillsyn och kontroll från service och information. Propositionen visar dock inte på ett övertygande sätt att samordningsvinsterna skulle bli så stora som regeringen vill göra gällande. Därtill finns det komplikationer med nya gränsdragnings- och överlappningsproblem mellan de föreslagna myndigheterna. Det är högst oklart huruvida förslagen i propositionen bidrar till att lösa några problem eller om de snarare skapar nya problem.

Det är tydligt att regeringen vill begränsa Högskoleverkets (eller snarare den nya granskningsmyndighetens) handlingsfrihet. Det vore djupt olyckligt. Högskoleverkets stora oberoende och auktoritet i dess egenskap av expertmyndighet, som på senare år alltmer kringskurits av regeringen, har varit en av dess främsta förtjänster och har stor betydelse för högskolesektorn, dess avnämare och andra berörda parter.

Regeringen föreslår att granskningsmyndighetens analysuppdrag blir att "bistå regeringen med analyser och andra underlag". I detta uppdrag bör enligt förslaget en av huvuduppgifterna vara att följa upp effektiviteten i högskolans resursutnyttjande. Regeringen föreslår alltså en kraftig nedmontering och begränsning av Högskoleverkets nuvarande analysuppdrag och omvärldsbevakning. Förslagen innebär ett allvarligt ingrepp i den självständighet med vilken Högskoleverket hittills utfört sitt analysuppdrag. Om det genomförs innebär det en stor förlust för högskolesektorn, dess avnämare och andra berörda parter. Vänsterpartiet avstyrker därför dessa förslag och förordar att

Fel! Okänt namn på

Högskoleverket, eller en eventuell framtida ny granskningsmyndighet, får behålla sin självständighet från regeringen vad gäller analysuppdragets former, innehåll och utförande.

Regeringen föreslår att varken Högskoleverkets främjandeuppdrag – att ”motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter” – eller uppdraget att ”stimulera intresset för högre studier” förs över till någon av de föreslagna nya myndigheterna. Redan i dag finns det lärosäten där arbetet med dessa frågor är under all kritik. Om dessa uppdrag tas bort från Högskoleverket ställer vi oss frågande till vilka krav som då kommer att kunna ställas på lärosäten som inte gör ett fullgott arbete inom diskriminerings- och jämställdhetsfrågor? Den breddade rekryteringen till högre utbildning är också en mycket viktig fråga för utvecklingen av Sverige som en kunskapsnation och för allas möjligheter att gå vidare till högre utbildning. Vänsterpartiet ifrågasätter därför att myndighetens uppdrag att stimulera intresset för högre studier tas bort. Högskoleverket bör ha kvar de ovan nämnda uppdragen. Vid en eventuell ny myndighetsstruktur bör bägge uppdragen föras över till den nya granskningsmyndigheten. Främjandeuppdrag rörande studieinformation bör också ges till en eventuell ny servicemyndighet.

Möjligheten till studentinsyn föreslås inte heller längre regleras i den nya myndigheten. Med anledning av det finns det starka farhågor om att studentinflytandet kan komma att minska i den föreslagna nya myndighetsstrukturen.

Internationella programkontoret, IPK, är en väl fungerande myndighet som uppfyller sitt uppdrag med väl utarbetade system för intern och extern kvalitetssäkring. Bara omkring en fjärdedel av myndighetens verksamhet är relaterad till högskoleområdet. Majoriteten av IPK:s uppdrag och uppdragsgivare finns utanför högskolan. Vi ser det därför som problematiskt att flytta över verksamheten till en ny myndighet med uttalat högskoleperspektiv. Risken är uppenbar att väl fungerande strukturer slås sönder utan att några effektivitetsvinster nås.

Mot bakgrund av det anförda bör riksdagen avslå förslagen i regeringens proposition 2011/12:133 Nya myndigheter inom utbildningsområdet m.m.

Stockholm den 10 april 2012

Rossana Dinamarca (V)

Ulla Andersson (V)

Christina Höj Larsen (V)

Jacob Johnson (V)

Josefin Brink (V)

Wiwi-Anne Johansson (V)